

Катерина А. Алексеєва, Анатолій Д. Остапчук

РОЗВИТОК ІНСТИТУТІВ ДЛЯ ЗНИЖЕННЯ РИЗИКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ВИРОБНИКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ САП

Активна інтеграція України у європейський економічний простір несе багато потенційних переваг, але і супроводжується значними ризиками для українських виробників у всіх галузях та сферах діяльності. В таких умовах, необхідно розробляти рекомендації щодо успішної адаптації вітчизняних підприємців до нових реалій. Що стосується безпосередньо сільськогосподарських виробників України, то для них значними є ризики, зумовлені потенційною імплементацією Спільної аграрної політики в рамках вітчизняної моделі аграрного сектору, внаслідок чого до сільськогосподарських виробників висувуються досить суттєві вимоги, зокрема, щодо інвайронментальних пріоритетів в агровиробництві. Шляхом цілеспрямованого розвитку інститутів можна допомогти сільськогосподарським виробникам України адаптуватися до нових вимог без значних втрат у продуктивності та ефективності ведення бізнесу.

У статті обґрунтовано необхідність розвитку інститутів для зниження ризиків сільськогосподарських виробників України в умовах САП. Зазначено, що європейські сільськогосподарські виробники уже мали достатньо часу для адаптації до вимог САП, однак все одно продовжують мати труднощі з балансуванням між продуктивністю та європейськими інвайронментальними вимогами. У даній статті ризики сільськогосподарських виробників України згруповано у два блоки – інституційно-економічні та соціально-інвайронментальні ризики. Виокремлено напрямки розвитку інститутів для зниження виділених ризиків та визначено очікуваний ефект від конкретних заходів. Водночас, відмічено, що надмірне фокусування на інституційному регулюванні діяльності сільськогосподарських виробників, в свою чергу, може нести ризик надмірної зарегульованості та ускладнювати роботи ринкових механізмів на аграрних ринках. Також можуть виникати ризики зростання корупційної складової внаслідок лобювання інтересів агрохолдингів.

Ключові слова: інститути, САП, сільськогосподарські виробники, ризики.